

Behandling:

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
33/25	17.06.2025	Utvalg for plan og samfunn

Fastsetting av planprogram - Handlingsplan naturmangfold

Kommunedirektørens forslag til innstilling/vedtak

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-9 fastsettes forslag til planprogram for handlingsplan naturmangfold, sist revidert 04.06.2025. Planprogrammet med innspill fra høringsperioden skal legges til grunn for det videre planarbeidet med utforming av planforslag, inkludert utredninger, planbeskrivelse og kart.

Vedlegg

1 Planprogram til fastsetting 04.06.2025

Utvalg for plan og samfunns behandling av sak 33/2025 i møte den 17.06.2025:

Behandling

Ved votering ble kommunedirektørens forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-9 fastsettes forslag til planprogram for handlingsplan naturmangfold, sist revidert 04.06.2025. Planprogrammet med innspill fra høringsperioden skal legges til grunn for det videre planarbeidet med utforming av planforslag, inkludert utredninger, planbeskrivelse og kart.

Saksopplysninger

Planprogram for handlingsplan naturmangfold har vært lagt ut til høring og offentlig ettersyn iht. rammene i plan- og bygningsloven § 11-13.

Verdal kommune vedtok å varsle oppstart av arbeidet med høring av planprogram den 11.02.2025. Varsel om oppstart og utkast til planprogram ble lagt ut på høring i perioden 17.02 – 01.05.2025.

Det har i alt kommet inn 7 innspill i løpet av høringsperioden. Disse er oppsummert under egen overskrift, lengre ned i saksframlegget.

Det har i tillegg vært lagt opp til medvirkning i form av møter med utvalgte lag og organisasjoner:

- Verdal naturvernforbund
- Forum for natur og friluftsliv
- Verdalselva fellesforvaltning
- Verdal jeger og fiskeforening
- Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU)

Innkomne innspill

1. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) i brev datert 27.03.2025

Det er positivt at dere utarbeider en kommunedelplan for naturmangfold. Overordnede føringer fra FNs bærekraftsmål og FNs naturavtale, Meld. St. 14 (2015-2016), nasjonale og regionale forventninger og regional plan for vannforvaltning 2028-2033 for Trøndelag og Bottenhavet vannregioner legges til grunn. Det er bra.

I Verdal kommune er det tre vernede vassdrag. Nedbørsfeltet til Verdalsvassdraget omfatter mesteparten av kommunen. I tillegg er deler av Forra og Ognå innenfor Verdal kommune. For de vernede vassdragene gjelder Forskrift om rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag. For de vernede vassdragene må kommunen ha god oversikt over verneverdiene og ivareta disse i forvaltningen. Se NVEs nettside for vernede vassdrag i Trøndelag med informasjon om vassdragene.

I Statlige planretningslinjer for klima og energi (SPR), er særlig kap. 4.3 punkt e, relevant for dette planarbeidet. Det står:

Planmyndigheten skal ha oversikt over hvilke arealer som er betydelige karbonlagre, på land og i sjø. Omdisponering og nedbygging av karbonrike arealer, inkludert myr, tidevannssump og andre typer våtmark og skog, skal unngås så langt som mulig, slik at arealenes evne til lagring og opptak av karbon opprettholdes. Alternative arealer skal vurderes, og konsekvenser skal belyses.

I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027 forventer regjeringen at:

Kommunene bidrar til gode miljøforhold i og langs vassdragene gjennom deltakelse i arbeidet med vannområdene, gjennomføring av miljøtiltak og god arealforvaltning. Bruks- og verneverdiene i vassdragene sikres i planleggingen, og nedbygging av vassdragsnatur og utfylling i vassdrag reduseres.

Kommunen bør i dette planarbeidet ha fokus på helhetlig vassdragsforvaltning for å ta vare på viktige arter og verdier tilknyttet bekker og elver. Kommunen bør ha oversikt over viktige gyteområder og oppvekstområder for fisk og andre særlig viktige områder for biomangfold i og langs elver og bekker. Elveos og randsoner langs vassdrag er blant de mest artsrike og bevaringsverdige med hensyn til landskapsøkologi og biologisk mangfold.

Utvalgte arter krever for eksempel at naturlige vandringsveger ikke er blokkert. Vassdragene er viktige spredningskorridorer for mange arter. Vassdragenes økologiske funksjon innebærer også at kantvegetasjonen må ha tilstrekkelig bredde og være mest mulig sammenhengende. Ved å sørge for at bekker ikke lukkes og at kantvegetasjon langs vassdragene ivaretas, har kommunen et godt grunnlag for å ivareta og gjenskape verdier mht. naturmangfold. Det bør også vurderes tiltak som gjenåpning av lukkede bekker.

Se vår digitale veileder Kantvegetasjon om blant annet betydningen av kantvegetasjon langs vassdrag.

Kommunens kommentar:

Uttalelsen tas med i det videre planarbeidet. Det legges ikke opp til en endring av selve planprogrammet som følge av denne uttalelsen, men det gjøres i stedet forsøk på å innarbeide en målsetting om å foreta en kartlegging på sikt, som et handlingspunkt. I første omgang fokuseres det på å få på plass et utkast til plan som det kan bygges videre på ved kommende revisjoner. Her vil det være et kontinuerlig behov for mer kunnskap. Å systematisere kunnskapsinnhenting som en del av handlingsplanen vil i større grad gi forutsigbarhet for hvor vi mangler kunnskap og hvor vi kommer til å prioritere innenfor de økonomiske rammene vi er gitt.

2. Bane NOR i brev datert 22.04.2025

Vi viser til brev datert 17.02.2025.

Nordlandsbanen går gjennom Verdal kommune. Nordlandsbanen er av nasjonal betydning for gods- og persontransport.

Bane NOR er avhengig av å kunne utføre drift, vedlikehold og utvikling av jernbanen, herunder å drive skjøtsel/vegetasjonsrydding for å opprettholde siktforhold samt redusere risiko for at trær kan falle over spor og øvrig infrastruktur. Vi forutsetter at ivaretagelse av eller tilrettelegging for naturmangfold ikke vil påvirke jernbanens handlingsrom eller sikkerhet negativt. Det er eksempelvis viktig å unngå tiltak som kan medføre ferdsel i og ved jernbanespor, eller lede overvann mot jernbanen.

Iht. jernbaneloven § 10 har vi hjemmel til å fjerne vegetasjon innenfor 30 meter fra banen, av hensyn til togframføring eller omgivelsenes sikkerhet.

Vi minner om at eventuelle tiltak for tilrettelegging for naturmangfold nærmere enn 30 meter fra jernbane kan være søknadspliktig etter jernbaneloven § 10.

Kommunens kommentar:

a. Skjøtsel av kantvegetasjon av hensyn til nasjonal viktig infrastruktur:

Målsettingen er å få samordnet informasjonen vi har om egen natur i Verdal kommune, slik at denne kan benyttes av offentlige og private som enten har et ansvar, ønske eller behov for tiltak innenfor eller i nærheten av kommunegrensen.

Planen vil ikke være til hinder for skjøtsel på jernbanen. Det er imidlertid en forutsetning at de som drifter jernbanen hensyntar lovpålagte bestemmelser om hensynet til hekking og vurdering av miljøbesparende drifts- og anleggsmetoder. Herunder at man planlegger driften på en måte som hensyntar natur og miljø – jf. Naturmangfoldloven §§ 6, 7 og 8-12.

b. Tilrettelegging for naturmangfold nærmere enn 30 meter fra jernbanen – jf. Jernbaneloven § 10

Tas til orientering. Se ellers pkt. a i teksten over.

3. Statsforvalteren i Trøndelag i brev datert 23.04.2025

Landbruk

Handlingsplan naturmangfold skal samle eksisterende- og komplettere kunnskap om naturmangfold i Verdal kommune. Vi legger til grunn at kommunens egen landbruksforvaltning, både innenfor jord og skog, involveres tett på i det forestående planarbeidet.

Klima og miljø

Lokalt viktig natur er kommunens viktigste ansvar:

Nasjonale mål for naturen er at ikke arter eller økosystemer skal utryddes eller forsvinne. Det er et mål er å opprettholde livskraftige bestander av arter og at økosystemene skal være intakte og ikke ødelegges. Det er fra nasjonale myndigheter derfor et ekstra fokus på å ikke ødelegge eller påvirke negativt de delene av naturen som vi vet holder på å forsvinne. Innsigelse fra oss er derfor i stor grad fokusert på, den trua naturen, på rødlista arter, rødlista økosystemer/naturtyper og på økosystemer/naturtyper som er leveområder for trua arter. Denne delen av naturen er det selvsagt ekstra viktig å ta vare på.

Mesteparten av naturen i Verdal er imidlertid ikke nasjonalt viktig natur, men hverdagsnatur. Det er den naturen som ikke er trua, som er vanlig, som det er mest av i kommunen. Dette er blåmeisen i hagen til folk, ekornet i skogen der folk bor og stranda der de bader. Denne naturen er ofte den naturen som folk flest har et forhold til. Den er derfor viktig for folks helse. Denne naturen er det opp til kommunen å ta vare på. Det er ivaretagelse av den vanlige naturen som gjør at arter og naturtyper ikke havner på rødlista og som tar vare på folks nærnatur. En viktig del av en kommunedelplan for naturmangfold er derfor også å ha en plan for å ivareta denne delen av naturen i kommunen.

Lokal forankring og medvirkning er viktig:

Noe av hensikten med en kommunedelplan for naturmangfold er å skape forståelse for naturen og et lokalt eierskap til natur og det å ta nok hensyn til naturen. Hvilke deler av naturen som er viktig for folk flest kan variere og også avvike fra det som er den nasjonalt viktigste naturen. En viktig del av arbeidet vil derfor være å skape gode arenaer for forståelse for temaet og for lokal medvirkning og forankring.

Barn og unge og Helse og omsorg

Menneskers bruk av naturlige ressurser og overforbruk får negative konsekvenser for helse og livskvalitet. Klimaendringene, naturtap og forurensning henger sammen og har stor innvirkning på folkehelsen. Det er derfor positivt for både av hensyn til folkehelse og barn og unges interesser at kommunen legger til grunn et systematisk arbeid for å ivareta miljø og naturmangfold. Kunnskapsgrunnlaget vil være et viktig styringsverktøy i utarbeidelsen av kommuneplanens arealdel og senere reguleringsarbeid.

Kommunen har et ansvar for å legge til rette for at befolkningen har helsefremmende livsvilkår og at de beskyttes mot helseskadelige faktorer i miljøet jf. folkehelseloven. Naturmangfold er en viktig faktor som fremmer helse. Kommunedelplanen kan således også bli et viktig verktøy i dette arbeidet.

Naturmangfoldloven viser gjennom sitt formål at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser skal tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden. Dette kan knyttes til både muligheter for aktivitet og

opplevelser gjennom friluftsliv og ved beskyttelse mot forurensning og hendelser som oppstår ved klimaendringer og forringelse av naturmangfold.

Perspektivet på fremtidig bærekraft er naturligvis særlig viktig for de som i dag er unge. For å sikre naturmangfold i generasjoner er kunnskap og holdningsarbeid viktig. God medvirkning fra barn og unge vil være et viktig tiltak i så måte, herunder kan naturmangfold planen benyttes i opplæring for barna og de unge i kommunen og således kunne styrke forankringen av planen hos barn og unge.

Samfunssikkerhet

Kommunen har startet et viktig arbeid med ivaretagelse av natur. I tillegg til å si noe om hva klimaendringer og ekstremvær kan ha å si for naturmangfoldet, oppfordrer vi også til å få frem i planen hva naturmangfoldet kan gi av ressurser, for eksempel muligheter for naturbaserte løsninger i klimatilpasningsarbeidet; slik som skog/vegetasjon mot erosjon og flom, eller myr til fordrøyning av overvann. Å tydeliggjøre hva opprinnelig natur kan hjelpe oss med kan også være med å gjøre interessen for å ivareta den større.

Kommunens kommentar:

Tas til orientering.

4. Trøndelag fylkeskommune i brev datert 25.04.2025

Vi viser til høringsbrev av 17.02.2025 om handlingsplan naturmangfold for Verdal kommune.

Kommunen opplyser at handlingsplanen for naturmangfold skal bidra til å styrke kunnskapsgrunnlaget for kommunens administrasjon, politikere og innbyggere. I tillegg skal planen fungere som et styringsverktøy for kommunens arbeid med ivaretagelse og bedring av tilstand for naturmangfold i kommunen. Dette anser Trøndelag fylkeskommune som en god tilnærming for ivaretagelse av naturmangfoldet i kommunen.

I planprogrammet nevnes en rekke viktige føringer for det videre arbeidet med handlingsplan naturmangfold. Av regionale føringer nevnes Regional plan for arealbruk 2022-2030, og godkjent regional plan for vannforvaltning 2022-2027, som begge er avgjørende for å sikre en helhetlig og bærekraftig forvaltning av naturressursene. Utover dette har vi ingen merknader til selve forslaget til planprogram, men vi ønsker kommunen lykke til med arbeidet, og bistår gjerne underveis i planarbeidet om dette er ønskelig. Trøndelag fylkeskommune kommer med endelig uttalelse når selve planen sendes på høring.

Kommunens kommentar:

Tas til orientering.

5. Steinkjer kommune i brev datert 25.04.2025

Steinkjer kommune har følgende innspill til planprogrammet og handlingsplan for naturmangfold:

Planprogrammet bør ha en strategi for å:

- Skaffe seg kunnskap om hvilken informasjon de ulike saksfeltene har behov for
- Tilgjengeliggjøre kunnskapen for brukerne (prosedyre for å få inn undersøkelser som gjøres, kartlegginger, overvåking etc inn i kartdatabase, for eksempel GISLINK).

Dette mangler planprogrammet. Dette er nødvendig for å få oversikt over de største kunnskapshullene og legge en plan for kartlegging (når, hvordan, av hvem, finansiering etc.)

Verdal deler kommunegrense med Steinkjer, og har en del felles problematikk som kan være aktuell å belyse gjennom i en handlingsplan for kartlegging av naturmangfold:

- Viktige funksjonsområder, korridorer, trekkruiter (årstid) for elg og hjort
- Kartlegging av en del større rovvugl
- Sjøørret (habitatforringelse/begrensning av produksjonsevne)
- Kartlegging av ålegrasenger i sjø sett i sammenheng med gyteområder (sårbare områder)»

Kommunens kommentar:

Tas til etterretning. Innspillet er forsøkt innarbeidet i revidert utkast til planprogram, men konkretiserer ikke hvilke kartlegginger som skal utføres i planprogrammet. Dette er for å holde mulighetsrommet åpent for tilpasninger underveis av hensyn til fremdrift. Det er imidlertid gode innspill på kartlegginger og strategier som bør prioriteres i uttalelsen fra Steinkjer kommune, og dette vil uansett være nødvendig å kartlegge fremover. Spørsmålet er imidlertid hvordan vi får på plass dette og i hvilket omfang. Det har vi ikke lyktes med å få et endelig svar på innen fastsettingen. Dog åpnes det for at fremtidige kartlegginger forankres i handlingsplanen som egne oppfølgingspunkt. Noe som vil være et nyttig grunnlag for å kunne synliggjøre behovet for kunnskap og kostnaden ved det.

6. Verdal fellesforvaltning i brev datert 30.04.2025

Leksdalsvatnet/Lundselva og tilhørende bekker i Leksdal/Haukåa:

- Behov for kunnskap. Fiskeundersøker og bunndyr bør prioriteres. Store avvik på kartfestet anadrom strekning og vurdering gjort i felt, basert på synlige vandringshinder. Antakelig helt opp til Andølsvatnet, men her er det mulig mange vandringshindre som ikke er kartfestet.

Vassdragsnære pattedyr, fugl og insektpopulasjoner

- Vurdering av mink- og oterbestand
- Beverkartlegginger
- Havørn (mye dødlaks)

Generelt om fisk

- Registrert saprolegniose på sjøørret for første gang (2023).
- Registrert i 2024 på laks i tillegg. Mye varme (30 grader 17 mai). Veterinærinstituttet sier at det ligger latent i alle vassdrag. Utbrudd har sammenheng med varmen i elva. Fester seg i sår på fisken.
- Ålbestanden i Verdalselva. Lite kartlagt. Observeres ved dykking. Kultiveringstiltak

- Terskelutbedringer
- Habitatforbedring (gytegrus, røtter, skjul, storstein)
- Terskeltiltak i hovedvassdraget for å heve elva.
 - Jf. Egen metodikk. Åpning i midten.
 - Hensikten er å flytte elveørene for å hindre erosjon på utsatte steder.
- Gruslegging i hovedvassdraget.
- Muligheten for å sette ut yngel i områder der stammene er utryddet.
 - Nedstrøms Vuku er det dårlige gyteforhold. Kan være aktuelt her mtp. hastighete for å tilbakeføre bestanden raskere enn det naturen legger til rette for.
- Åpning av sideløp/flomløp. Når elva går ned så fylles mange av disse med grus og forårsaker fiskedød, da de tørrlegges.

Vannkraft

- Må foregå på naturens premisser.
- Er det vassdrag som er utbygd, der man har gjort forholdene bedre for laksen og sjørreten?
 - Orkla – kontroll på flommene. Regulerer vassdraget riktig.
 - Skal det bygges noe, så er det vesentlig å regulere flomstanden. Fallrettighetene i seg selv har lite for seg.
 - Planene på 80-tallet: Store innsjøer fra Veresvatnet og inn til Gjævsjøen + Storbekkdalen.

Kommunens kommentar:

Tas til etterretning. Innspillet er forsøkt innarbeidet i revidert utkast til planprogram, men konkretiserer ikke hvilke kartlegginger som skal utføres i planprogrammet. Dette er for å holde mulighetsrommet åpent for tilpasninger underveis av hensyn til fremdrift. Det er gode innspill på kartlegginger og strategier som bør prioriteres i uttalelsen fra fellesforvaltningen, og dette vil uansett være nødvendig å kartlegge fremover. Spørsmålet er imidlertid hvordan vi får på plass dette og i hvilket omfang. Det har vi ikke lyktes med å få et endelig svar på innen fastsettingen, men sammenlignet med terrestriske kartlegginger på land, har kommunen et langt større handlingsrom når det kommer til kartlegginger i vassdrag og vassdragsnær natur, med utgangspunkt i vannforvaltningsmidlene vi tildeles årlig. Det åpnes videre for at fremtidige kartlegginger forankres i handlingsplanen som egne oppfølgingspunkt. Noe som vil være et nyttig grunnlag for å kunne synliggjøre behovet for kunnskap og kostnaden ved det.

7. Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) i brev datert 30.04.2025

Verdal kommune har sendt ut Handlingsplan naturmangfold - Planprogram til høring og offentlig ettersyn. Der ber kommunen om innspill på hvilke deler av naturmangfoldet de ulike foreningene og organisasjonene anser som viktige, samt deres kjennskap til naturmangfoldforekomster i kommune. Gjennom innspill legges det opp til at kommunen kan

få informasjon om kjente trusler mot naturmangfoldet, samt at det kan foreslås tiltak for å ta bedre vare på naturen.

NMBUs aktivitet i Verdal

NMBU har hatt forskningsaktivitet i kommunens omlag 40 sjøørretbekker nedstrøms Granfossen siden 2015. Seks av bekkene følges nøye opp med PITmerking av ungfisk som kartlegger fiskens vandring innad og mellom bekker. Disse seks og ytterligere 8-10 bekker elfiskes årlig for å undersøke ungfisktetthet (produksjon), og effekter av tiltak/inngrep som er gjort i bekkene. De øvrige om lag 25 bekkene elfiskes med tre til fire års mellomrom. Ved inngangen til sommeren 2025 vil det være levert 18 masteroppgaver om sjøørretbekkene i Verdal. Tema for disse oppgavene har bl.a. vært:

- Nåværende og historisk bekkeareal og fiskeproduksjon
- Effekter av restaureringstiltak på fisk og bunndyr
- Økologisk tilstand i bekkene basert på ungfisktetthet og bunndyr - Fiskevandring hos ungfisk
- Streifing mellom bekker hos gytefisk
- Forvaltnings av kantvegetasjon – syn og praksis hos ulike aktører
- Kulverter og fiskevandring - syn og praksis hos ulike aktører
- Effekter av kantskog på fisketetthet
- Nedslamming av gyteområder fra jordbruksavrenning

Oppsummert ser vi at mange av bekkene i dag ikke oppnår god økologisk tilstand (ihht Vannforskriften) og kun har 15-20% av den ungfiskproduksjonen sammenlignet med ca 1950 da de store endringene kom i jordbruksdrifta. Nedgangen skyldes i første rekke redusert kvalitet og kvantitet på bekkeareal gjennom kanalisering, bekkelukkinger, fjerning av kantskog, nedslamming/finmateriale ved erosjon, vandringshindre/barrierer, landbruksavrenning og endret vassføringsregime pga grøfting/nedbygging/nydyrking av myr og skog. Men også i dag ser vi bit-forbit-ødeleggelse av bekkemiljøet, både av lovlig og ulovlig art.

Vurdering av vassdragsnatur og vern

Den vassdragsnaturen som er igjen i de nedre delene av Verdal der NMBUs arbeid har foregått, er viktig å ta vare på fordi vassdragsstrengene er økologiske korridorer og leveområder for mange arter i et ellers ofte sterkt påvirket jordbrukslandskap. Her er det viktig at kommunen bruker planprosessene for å ivareta vassdragsnatur, gjennom eksempelvis hensynssoner. Flommarkskog, kroksjøer, dammer, elvører og elvedelta langs Verdalsvassdraget er truede men økologisk viktige naturtyper. Bekkekløfter, ravinedaler og fossesprøytsoner likeså. Disse har det stor betydning å ta vare på. Et eksempel er Kjærankilen og flommarkskogen på sørsida av elva for Langnes naturreservat. Sørområdet henger sammen med nordsida – bare delt av elva, og er trolig i seg selv et vel så rikt økosystem som dagens naturreservat og burde derfor vurderes for vern som naturreservat

Kartlegging av nevnte naturtyper er viktig for å få undersøke og registrere naturverdier slik at man kan ta vare på dem.

Naturrestaurering

Vi er også inne i FNs tiår for naturrestaurering, og det er ventet en nasjonal handlingsplan for restaureringa av vassdrag i løpet av året. Verdal kommune er en av få kommuner der det har vært gjort vassdragsrestaurering (eks, Broskitbekken), men også her kan man bli mere proaktiv og arbeide planmessig for restaurering. Her kan eksempelvis vannområdet spille en aktiv koordinerende rolle. Meanderende bekker med kantskog og en buffersone demper også flom, og beskytter infrastruktur og jordbruksland bedre mot klimaendringer.

Fremmede arter

Vi observerer fremmede skadelige plantearter i/ved flere bekker og problemet synes å ha vokst de 10 årene vi har holdt på. Kjempespringfrø og platanlønn ser vi en god del av i enkelte bekker, der førstnevnte finnes i mange. Også noe parkslirekne og kanadagullris finnes. Disse to er høgrisikoarter som bør fjernes nå mens forekomstene er få og små og dermed kan fjernes forholdsvis ressurseffektivt. Her er det viktig å få med seg huseiere da disse artene gjerne finnes på og spres fra private hager.

Rødlistede arter tilknyttet vassdrag

Rødlistede arter knyttet til vann og vassdrag som eksempelvis stor elvebreddedderkopp, småsalamander, ål og elvemusling bør kartlegges.

Kommunens kommentar:

Tas til etterretning.

Kartlegging av Kjærankilen og omegn vil være en prioritet i arbeidet, da dette er arealer under press. Det er foreløpig uklart kostnadsomfanget på kartleggingene vi skal utføre blir på. Dersom det ikke blir midler til kartlegging av dette området må det settes opp som et punkt i handlingsplanen som et prioritert tiltak.

Øvrige kartlegginger blir veldig omfattende og vil ikke kunne dekkes av de midlene vi har tilgjengelige pr. nå. Det utelukkes imidlertid ikke at vi setter opp disse punktene som tiltak.

Punkt om fremmede arter er forsøkt presisert i større grad.

Referat/innsjutt gjennom møter

Følgende har deltatt på møte og gitt innsjutt uten å sende en egen uttalelse;

1. Forum for natur og friluftsliv 14.04.2025

- Systematisering av kunnskapen fra lokale ressurspersoner/grupper o.l. Eksempelvis orntologer, zoologer, botanikere etc.

- Vurdere tilskuddsfond som lokale kan hente finansiering fra for utføring av kartlegging og skjøtsel. - Baser unntatt offentlighet

– viktige biotoper for vilt (leik, kalvingsområder, hekkeplasser etc).

- Innarbeiding av praksis og vilkår om at utredninger kartfestes i offentlig base. Her er det overraskende mange kartlegginger som blir utført, men som ikke kartfestes til et avgrenset område i kart. Ser man til NINKartleggingene så har man dekningskart. Tilsvarende bør vurderes også i faunasammenheng o.l.

- Trondheimsfjordprosjektet vil være viktig å se i sammenheng med arbeidet.

- Kjærankilen og Storøra - Gråor- og heggeskoglokaliteter i lavlandet og samspillet med landbruk. - Utfordringsbildet for fugleartene i Trøndelag. Hvor ligger Verdal i det regionale bildet - Fremmedarter – terskelarter fra Sverige. Risiko og kartleggingsstrategier for å ha kontroll.

o Dette ble ikke drøftet i møtet, men er viktig å nevne i denne sammenhengen: DNA- og gentesting i vassdrag som et mulig verktøy med å avdekke fremmedarter oppover i nedbørsfeltet. Verdal har nedbørsfelt inn i Sverige hvor terskelartene utgjør en risiko.

- Pressområder. Utarbeid en kartleggingsstrategi som gjør at man møter behovet for kunnskap for å ivareta viktige naturverdier i områder der arealpresset er størst. Mye er NIN-kartlagt, men artskartlegginger bør også gjøres i tillegg.

Kommunens kommentar:

Tas til etterretning. Tas med i det videre planarbeidet og er forsøkt innarbeidet i planprogrammet.

Andre merknader:

Verdal jeger og fiskeforening har orientert om at de vil komme med en uttalelse i saken, men det er ikke mottatt uttalelse verken innen fristen eller ved forberedelse av saken.

Vurdering av saken

Det har vært begrenset tilbakemelding på planarbeidet til tross for lang høringsfrist. Dette er noe overraskende, tatt i betraktning temaet. Samtidig skal det sies at tilbakemeldingene som er levert kommunen er gode å ta med seg inn i det videre arbeidet. Mye av planprogrammet dekker allerede innholdet i disse uttalelsene uten at det nevnes konkret. Det er gjort et forsøk å spisse planprogrammet noe, for å tydeliggjøre enkelte elementer. Utover det har kommunen ambisjon om å innarbeide uttalelsene i planarbeidet så godt det lar seg gjøre. Hvilket betyr at de vil bli forsøkt hensyntatt i en eller annen form, selv om de ikke nevnes konkret i planprogrammet.

Planprogrammet gir sammen med høringsuttalelsene et godt grunnlag for videre arbeid.

Konklusjon

Planprogrammet kan fastsettes slik det ble lagt frem til høring og offentlig ettersyn. Det anbefales vedtatt med de endringene som er foreslått etter høring og offentlig ettersyn.